

Pasienters opplevelse av tvang i psykisk helsetjeneste

Ordsky ved www.wordclouds.com

Presentasjon av avhandling, Olav Nytingnes

<https://www.duo.uio.no/handle/10852/61672>

Finansiering og andre rammer

- Utvikling av måleverktøy for opplevd tvang ble finansiert av Helsedirektoratet
- Arbeidet med avhandlingen ble finansiert av FOU-avdeling psykisk helsevern, Akershus universitetssykehus
- Veiledere:
 - Førsteamanuensis II, Ketil Hanssen-Bauer, hovedveileder
 - Professor emeritus, Torleif Ruud, medveileder
 - Professor, Jorun Rugkåsa, medveileder

Oversikt over avhandlingen

Innledning:

- Tvang – begrepet og forskningsfeltet
- Forskningsmetoder i arbeidet

Artikkel 1:

- Hvordan beskrives opplevelsen av tvang hos norske, misfornøyde pasienter?

Artikkel 2:

- Et måleverktøy for opplevd tvang – utvikling og psykometri

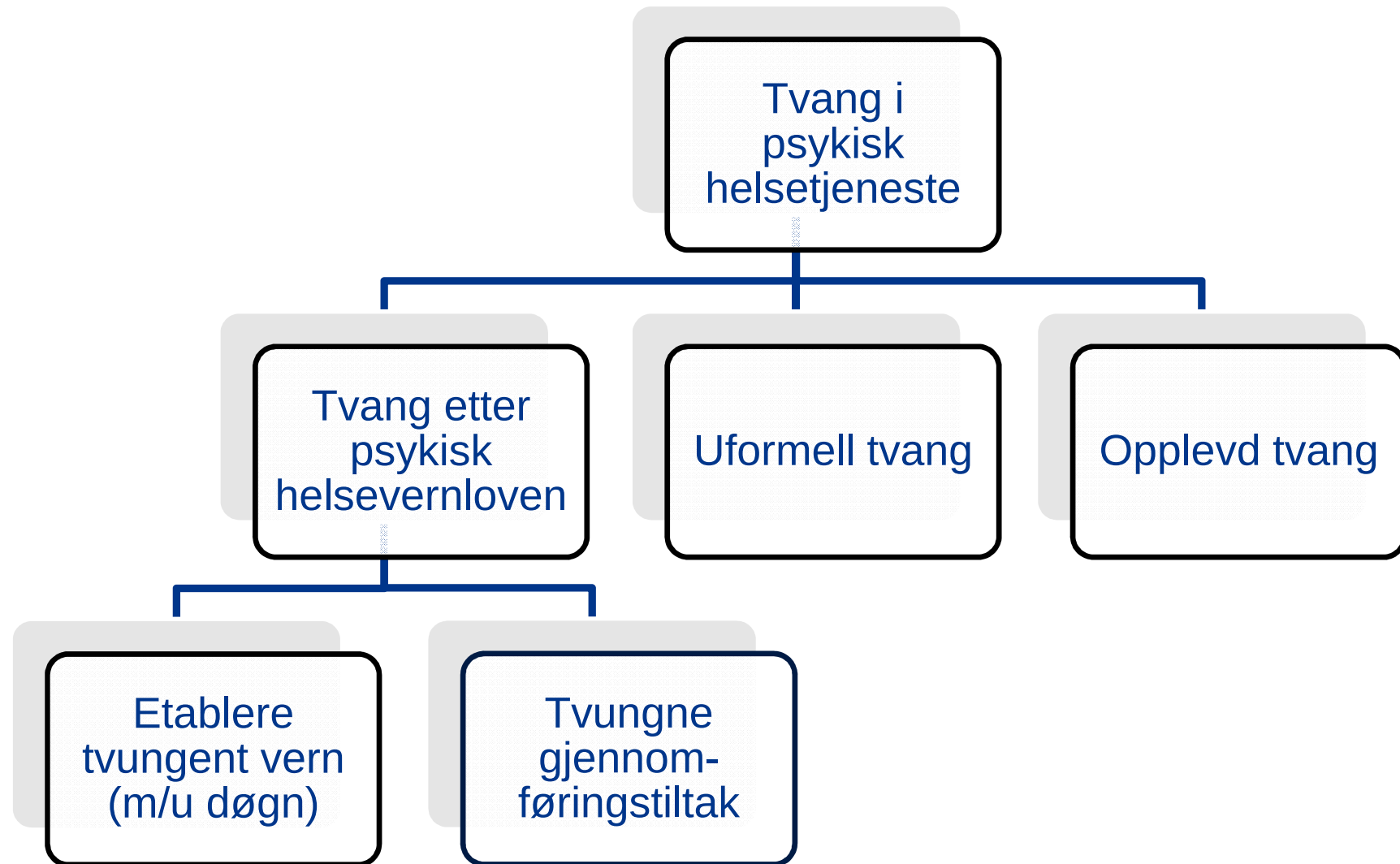
Artikkel 3:

- Opplevelse av tvang hos ungdom i døgnbehandling i psykisk helsevern

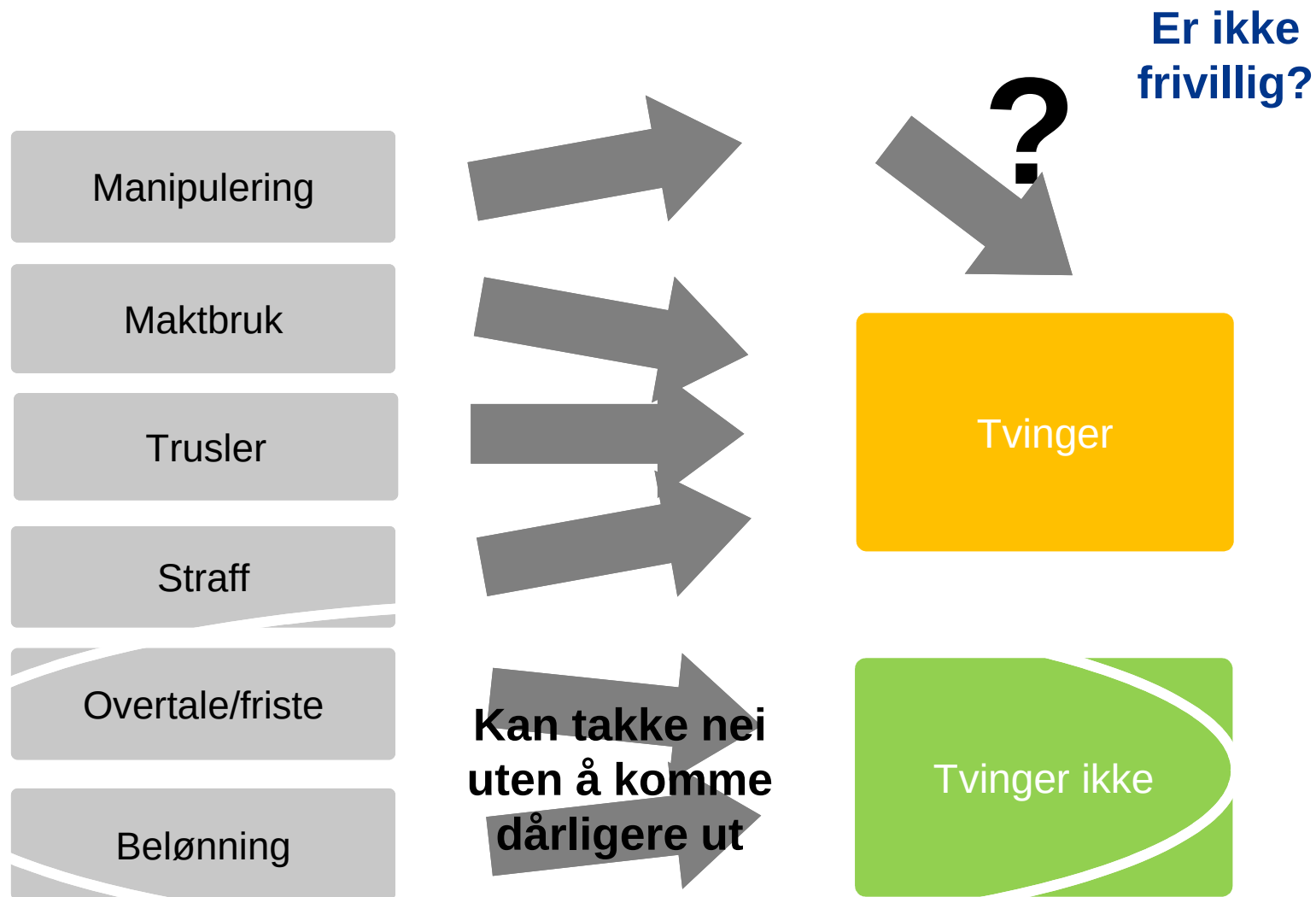
Diskusjon:

- Styrker, svakheter, og forslag til en modell om forholdet mellom bruk og opplevelse av tvang

Begreper om tvang som er i bruk i psykisk helsetjeneste

Tvang – the basics

Tvang

Noen perspektiver:

- Filosofi
- Jus, borgerrettigheter og menneskerettigheter
- Sosiologi, kriminologi
- Historien om galskap og hvordan samfunnet har forholdt seg til det
- Medisinsk etikk
- Stigma og selv-stigma
- Psykologi
- Medisin og sykepleie

Oversikt over data og analyser

Artikkel		Data
Paper 1		Referater fra 15 dialogseminarer om frivillighet og tvang
Paper 2	Stage 1: Lage utsagn	Forskningslitteratur om skalaer som måler opplevd tvang
	Stage 2: Teste og velge utsagn	Spørreskjemasvar fra pasienter i ulike behandlingssituasjoner i psykisk helsetjeneste
	Stage 3: Undersøke hvordan skalaen virker	Spørreskjemasvar fra pasienter i ulike behandlingssituasjoner, og fra deres behandlere / kontaktansvarlige
Paper 3		Spørreskjemasvar fra ungdom i akuttpsykiatrisk og kombinerte akutt og sub-akuttavdelinger, og fra deres behandlere / kontaktansvarlige

Artikkel 1

'It's unbelievably humiliating'—Patients' expressions of negative effects of coercion in mental health care

Olav Nytingnes ^{a,b,*}, Torleif Ruud ^{a,b}, Jorun Rugkåsa ^{c,d}

^a Division Mental Health Services, Akershus University Hospital, Lørenskog, Norway

^b Institute of Clinical Medicine, University of Oslo, Oslo, Norway

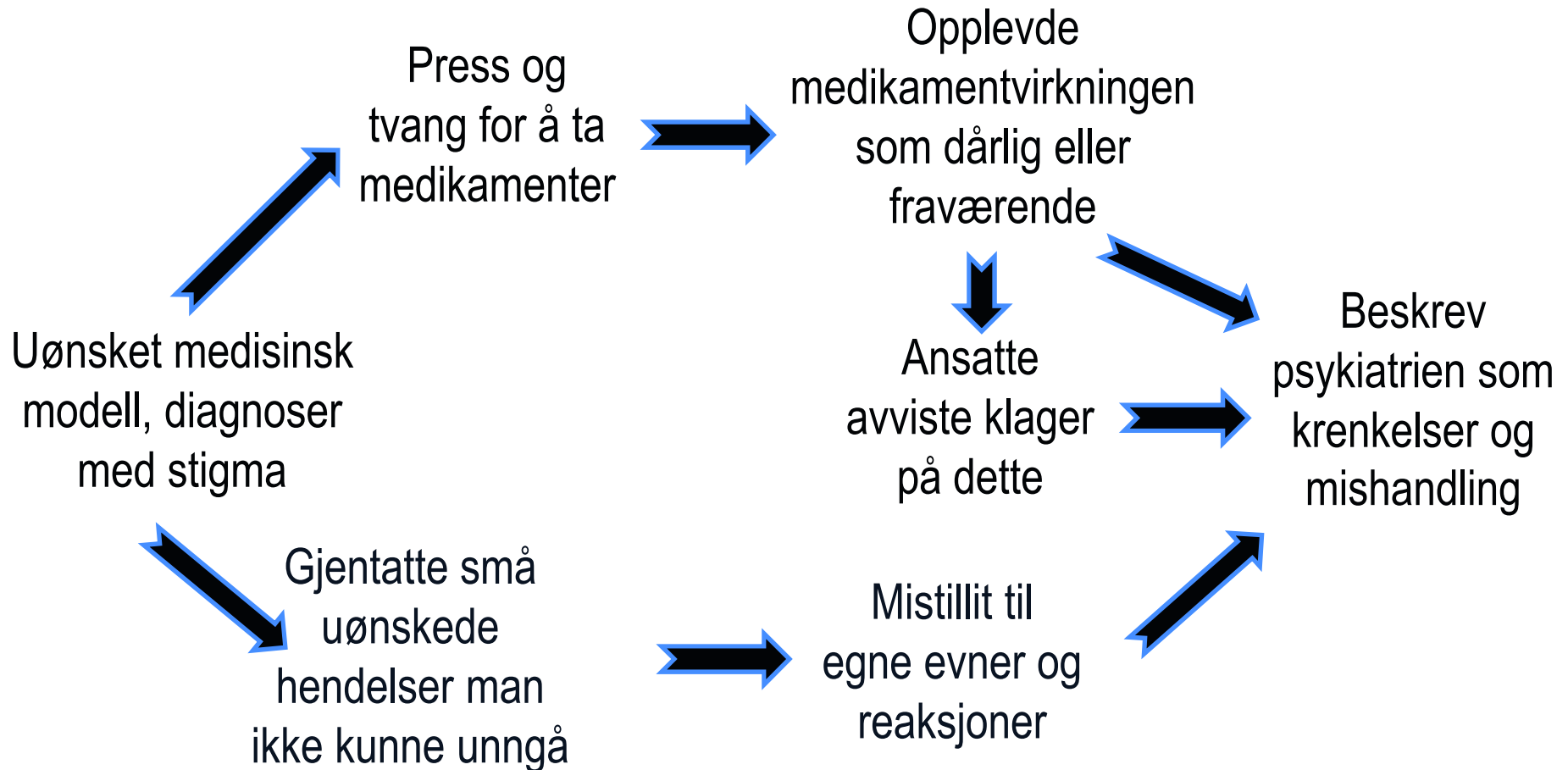
^c Health Services Research Unit, Akershus University Hospital, Lørenskog, Norway

^d Department of Psychiatry, University of Oxford, Oxford, United Kingdom

- Data:
 - Innholdsreferater fra 15 dialogseminarer om Tvang og frivillighet, som foregikk på Gaustad fra 2006-2009
 - Analysert utsagn fra ca 40 deltagere med pasienterfaring med tvang
- Analysemetode:
 - Thematic Analysis
(Braun & Clarke 2006)
 - Innslag av fokusert koding og analytisk induksjon
(Ghezeljeh & Emami 2009, Glaser & Strauss, 1965)

Sentrale funn i Artikkel 1:

“den store tvangen”

“den lille tvangen”

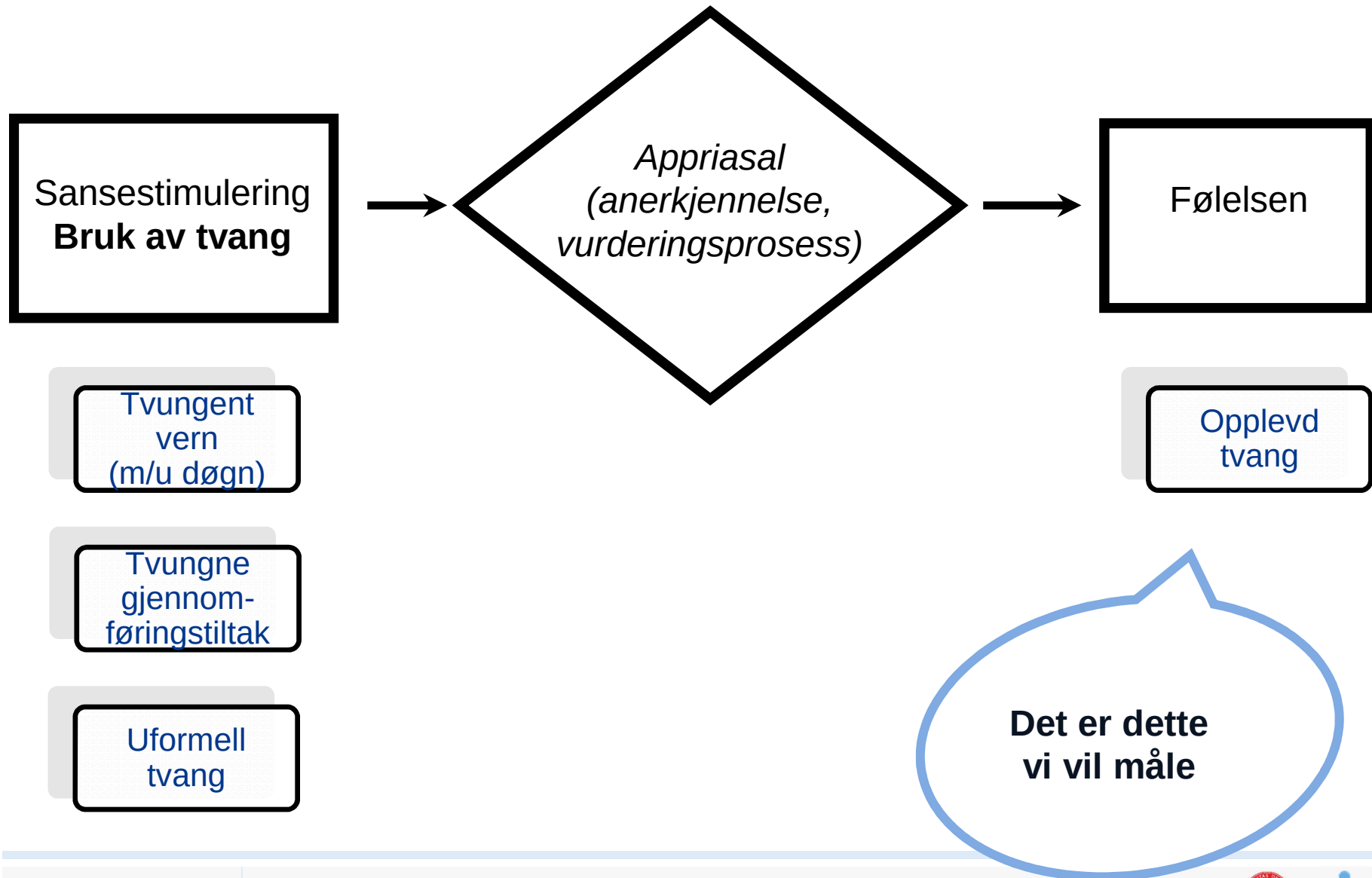
Artikkel 2 The Development, Validation, and Feasibility of the Experienced Coercion Scale

Public Significance Statement

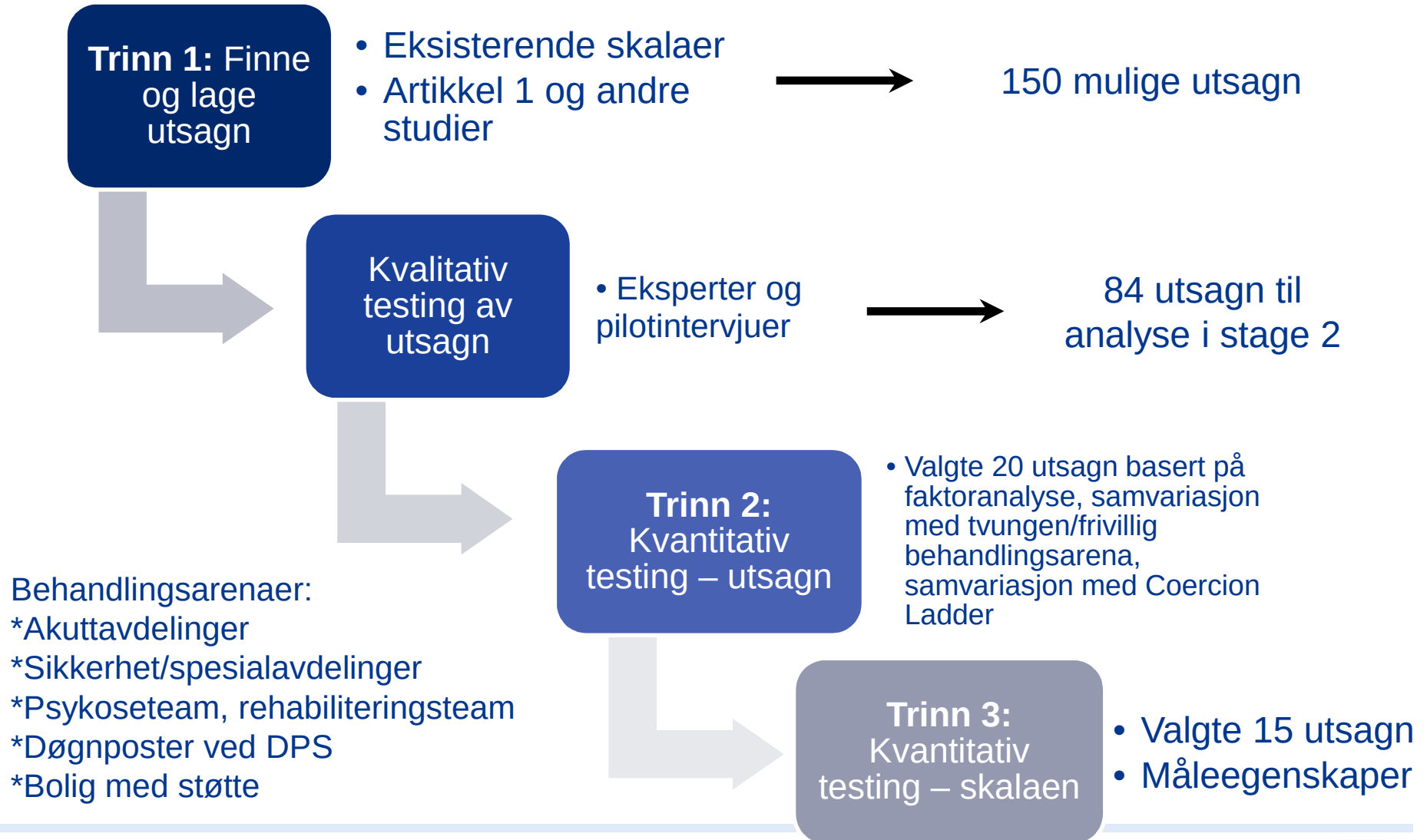
It is possible to measure how much coercion mental health patients feel with a new 15-item questionnaire, which can be used both in inpatient and outpatient treatment. The Experienced Coercion Scale will make it easier to compare the coerciveness of different forms of mental health care or to find out how experienced coercion change as the care proceeds.

- Hva slags begrep om opplevd tvang skal vi måle?
- Hvordan skal vi lage måleverktøyet?
 - Stage 1: Finne mulige utsagn
 - Stage 2: Prøve ut mulige item (tverrsnittsundersøkelse N=212)
 - Stage 3: Prøve ut skalaen (tverrsnittsundersøkelse N = 219)
- Hvordan virker måleverktøyet

Opplevd tvang som en følelse – appraisal model

Skalautviklingen

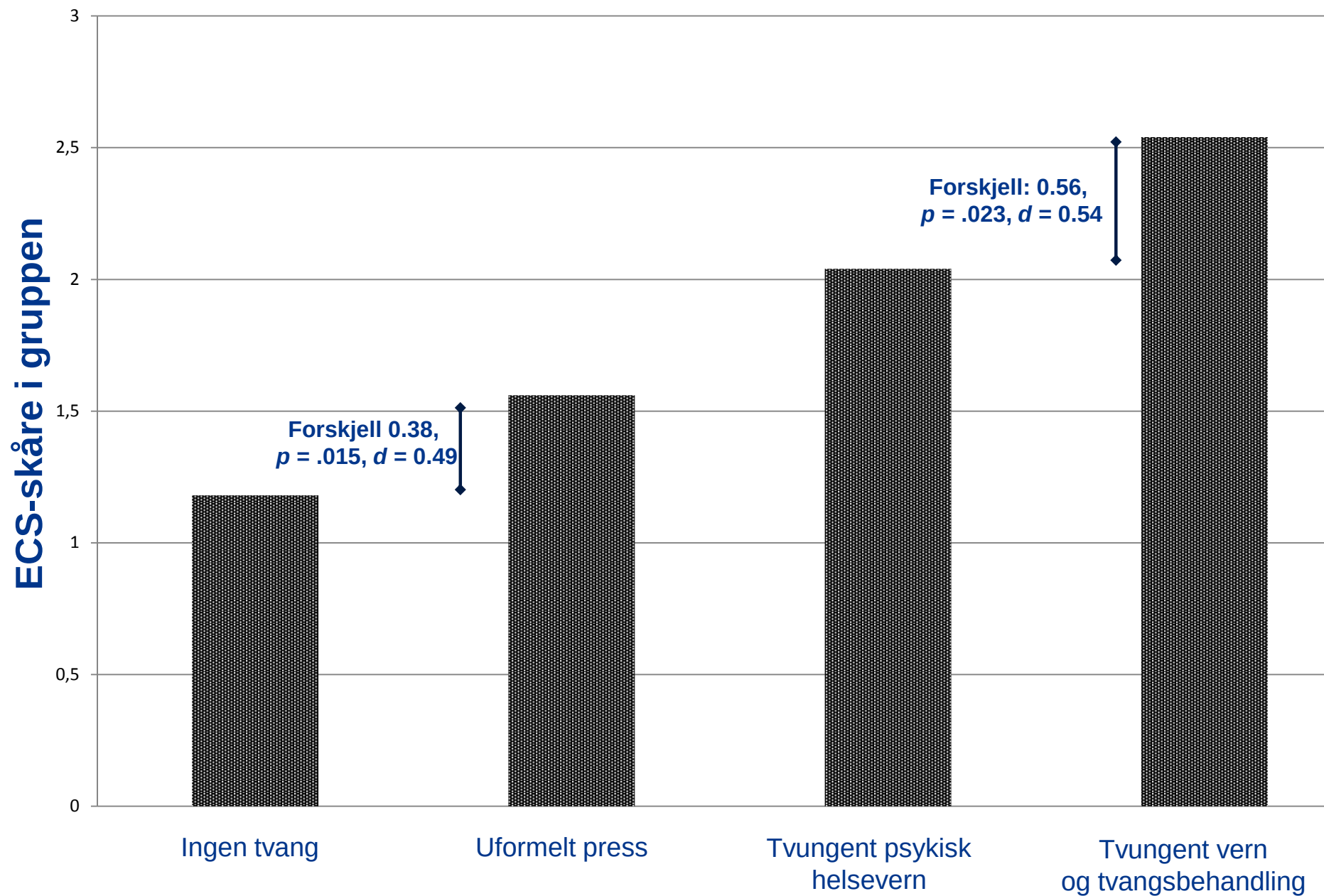
Experienced coercion scale (ECS)

- Opplevd tvang som avhengig variabel
- Negative beskrivelser fungerte bra
- Indre konsistens: Alpha = .947
- Korrelasjon med Coercion Ladder = .68
- Tilnærmet normalfordelt
 - Kurtosis = -0.09, $SE = 0.33$
 - Skewness = .55, $SE = 0.16$

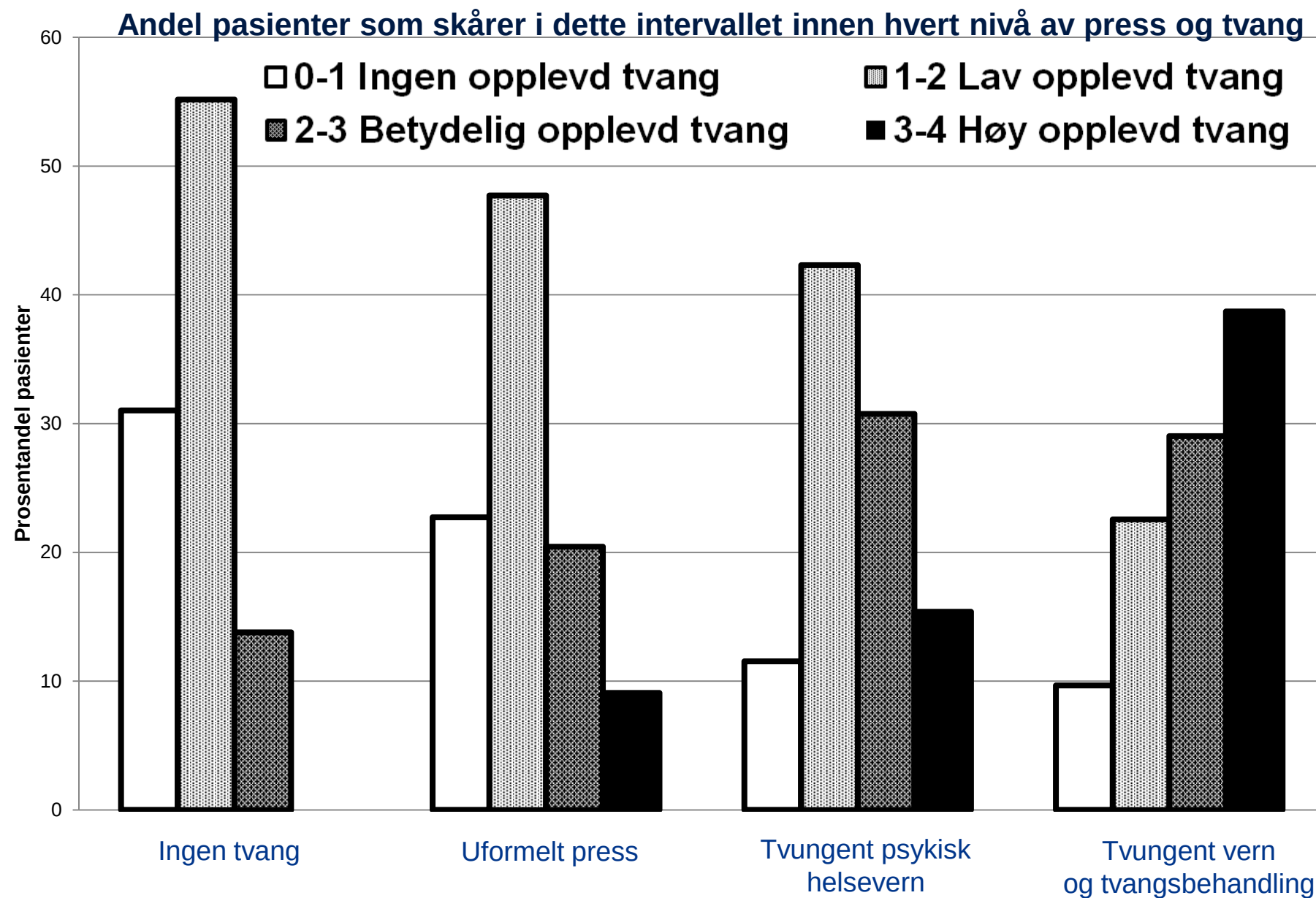
Spørreskjema om opplevelse av tvang i hel

Forsøk å svare på opplevelsen av **tvang** og **press** i hjelpe- eller helsetilbud, behandling eller hjelpetilbud du **har nå eller har hatt nylig**, og ikke tidligere hjelpetilbud. I spørreskjemaet brukes ordet behandler og behandling, og m ansatte som jobber med å gi omsorg eller helsetjenester, og på tiltak og tilt

Hvor enig eller uenig er du i utsagnene om din opplevelse av behandlingen? Sett ett kryss på hver linje	Svært uenig	Uenig
1 Behandlingsopplegget gjør meg ufri	☐	☐
2 Jeg er misfornøyd med tvang i denne behandlingen	☐	☐
3 Jeg føler meg krenket	☐	☐
4 Jeg føler meg maktesløs	☐	☐
5 Jeg stoler på behandlerne	☐	☐
6 Jeg er enig i at behandlingstiltakene bør gjennomføres	☐	☐
7 Jeg føler meg behandlet som en ting	☐	☐
8 Jeg føler meg ydmyket	☐	☐
9 Jeg føler meg handlingslammet	☐	☐
10 Jeg føler meg ubetydelig	☐	☐
11 Jeg har fått privatlivet invadert	☐	☐
12 Jeg føler meg straffet	☐	☐
13 Situasjonen min blir verre av behandlingen	☐	☐
14 Jeg blir truet til å ta imot behandling	☐	☐
15 Jeg behandles som en diagnose	☐	☐

Bruk av press og tvang overfor pasienten, rapportert av ansatte

Bruk av press og tvang overfor pasienten, rapportert av ansatte

Prediktorer for opplevd tvang – Lineær regresjonsmodell

	Avhengig variabel: ECS sumskåre	
Parameter	β	95% CI
Konstant	1.169**	[0.993, 1.346]
Rusdiagnose (ref: ingen rusdiagnose)	0.288	[-0.016, 0.593]
Pasienten er på akuttavdeling eller psykoseteam (ref: ikke slik avdeling)	0.202	[-0.077, 0.482]
Å være underlagt tvungent psykisk helsevern (ref: frivillig vern)	0.502**	[0.171, 0.832]
Episode med tvangsmiddel eller skjerming i løpet av siste tre uker (ref: ingen slik episode)	0.035	[-0.400, 0.469]
Vedtak om tvangsmedisinering (ref: ikke tvangsmedisineringsvedtak)	0.711**	[0.327, 1.094]

$R^2 = 0.276$

CI = confidence interval.

$n = 205$.

** $p < .01$.

Artikkel 3

RESEARCH ARTICLE

Open Access

A cross-sectional study of experienced coercion in adolescent mental health inpatients

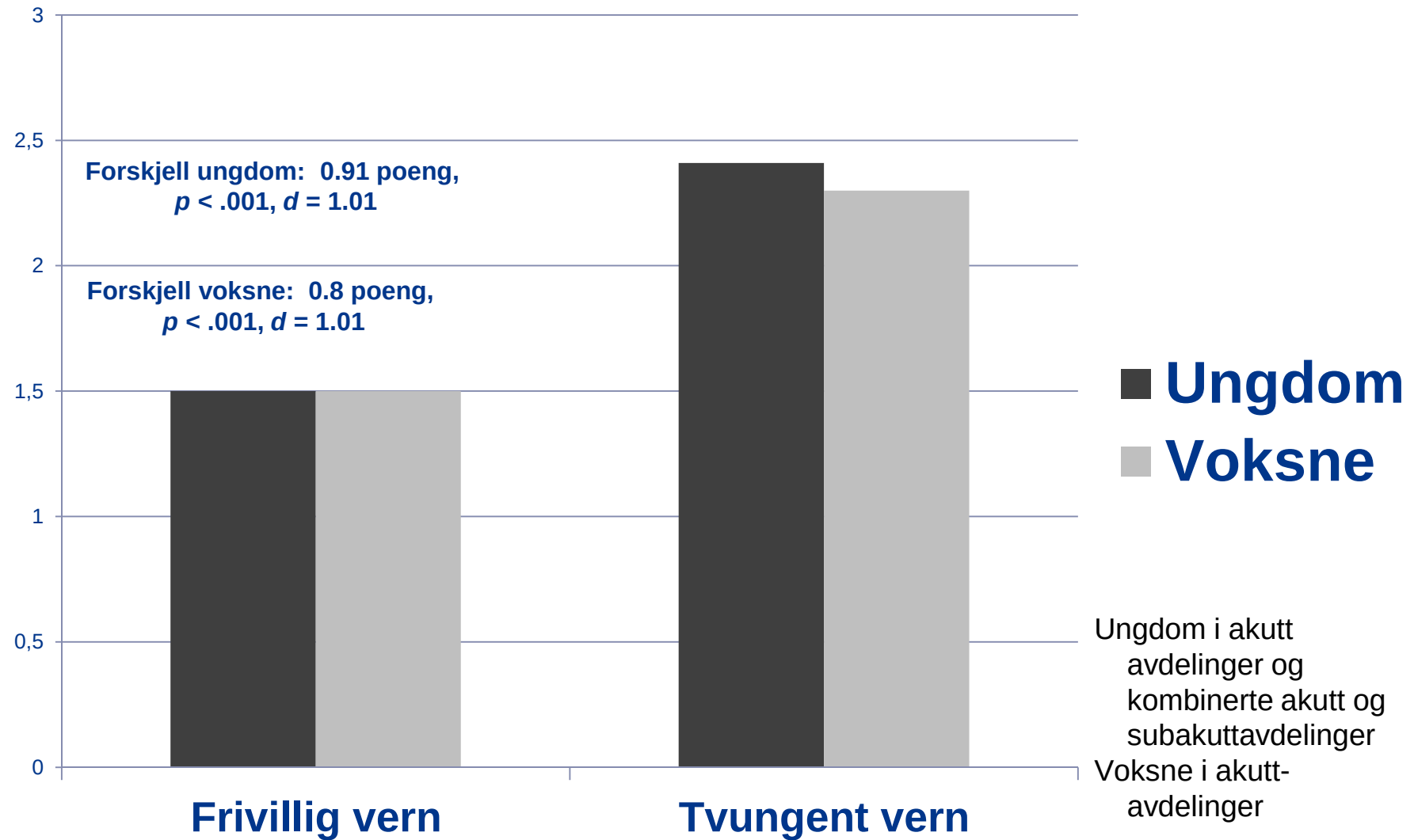
Olav Nytingnes^{1,2*} , Torleif Ruud^{1,2}, Reidun Norvoll³, Jorun Rugkåsa^{4,5} and Ketil Hanssen-Bauer^{1,2}

- Hvordan er nivået av opplevd tvang hos i psykisk helsevern ungdom, sammenlignet med voksne?
- Hvilke variabler predikerer opplevd tvang hos ungdom?
- Metode: Tverrsnittundersøkelse av pasienter (N = 96) i norske ungdomspsykiatriske døgnavdelinger.

Første kvantitative undersøkelse om opplevd tvang hos ungdom

- Det går fint å gi ungdom spørreskjema om opplevd tvang
 - Høy deltagelsesprosent
 - Nøye utfyllt
 - Ingen rapporter om problemer eller bivirkninger av å svare
- Det går fint å måle opplevd tvang hos ungdom med Experienced Coercion Scale eller Coercion Ladder
 - Korrelasjon mellom skalaene: Ungdom: $r_s = 0,68$
Voksne: $r_s = 0,68$

Opplevd tvang (ECS-skåre) for ungdom og voksne

Mixed effects modell, prediktorer for ECS-skårer hos ungdom, med random intercept for avdeling

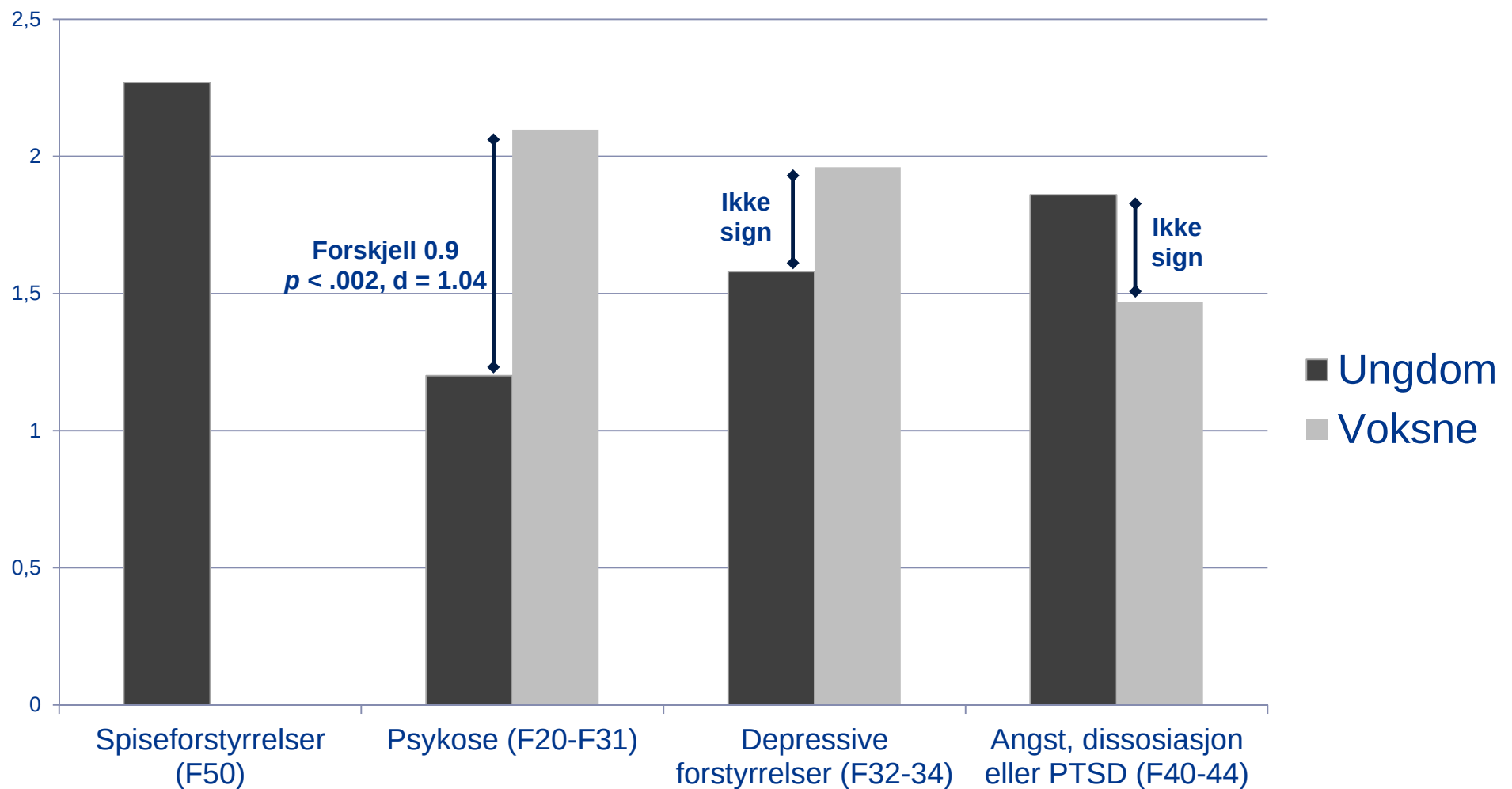
Parameter	Estimat	95% CI
Fixed		
Konstant	1.466**	[1.163, 1.769]
Pasientens alder	-0.114	[-0.257, 0.028]
Pasientens relasjon til foresatte	-0.258*	[-0.425, -0.091]
Global psykososial funksjon (CGAS)	-0.021*	[-0.039, -0.003]
Diagnose med spiseforstyrrelse (referanse: nei)	0.341	[-0.158, 0.840]
Pasient under tvang (referanse: frivillig vern)	0.805**	[0.353, 1.257]
Kovarianse		
Residualt standardavvik	0.546	[0.393, 0.798]
Standardavvik mellom avdelinger	0.062	[0.009, 0.450]

ICC uten prediktorer: 0.07, ICC med prediktorer: 0.10.

CI = confidence interval

* $p \leq .05$. ** $p \leq .001$.

Opplevd tvang for pasienter med ulike diagnoser - ungdom i artikkel 3 og voksne i artikkel 2

Opplevd tvang som en følelse – appraisal model

Konklusjoner

- Experienced Coercion Scale (ECS) kan måle opplevd tvang på tvers av behandlingssituasjon
- Noen pasienter opplever tvang som dypt negativt
 - Tvangsbehandling med medikamenter – sterkest motvilje hos voksne
 - Behandling av spiseforstyrrelser – sterkest motvilje hos ungdommer
- Ungdom besvarer spørreskjema om opplevd tvang omtrent som voksne
- Tydelig forskjell i opplevd tvang hos ungdom og voksne ved psykose:
 - Ungdom innlagt for psykose rapporterer særlig lav opplevd tvang
- Mange sentrale funn om forholdet mellom bruk og opplevelse av tvang kan sammenfattes i en appraisal-modell for opplevd tvang.
 - Vurdering av forholdsmessighet og rettferdig og korrekt gjennomføring er viktig for om pasienten opplever en frihetsinnskrenkelse som tvang eller ikke